

INSTITUT ZA ISTORIJU U SARAJEVU

**PRILOZI
CONTRIBUTIONS**

REDAKCIJA:

Robert J. Donia, Center for Russian & East European Studies, University of Michigan, Ann Arbor, USA

Tomislav Išek, Institut za istoriju, Sarajevo

Dževad Juzbašić, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo

Ibrahim Karabegović, Sarajevo

Vera Katz (sekretar), Institut za istoriju, Sarajevo

Vera Kržišnik-Bukić, Inštitut za narodnostna vprašanja, Ljubljana, Republika Slovenija

Dubravko Lovrenović, Filozofski fakultet, Sarajevo

Enes Pelidija, Filozofski fakultet, Sarajevo

Mirko Valentić, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, Republika Hrvatska

Glavni i odgovorni urednik:
HUSNIJA KAMBEROVIĆ
(husnijak@bih.net.ba)

Naučna gledišta u pojedinim prilogima odraz su stavova autora, a ne nužno i Redakcije časopisa.

Ovaj broj *Priloga* štampan je uz finansijsku podršku Ministarstva za obrazovanje i nauku Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Fondacije za izdavaštvo – Fondacije za nakladništvo, Sarajevo.

SADRŽAJ

Riječ redakcije..... 7

ČLANCI I RASPRAVE

1. Esad Kurtović, *Prilog historiji vlaha Gleđevića*..... 11
2. Hana Younis, *Skice porodičnog života u Sarajevu u posljednjim decenijama
osmanske vladavine* 33
3. Željko Karaula, *Hrvatska (republikanska) seljačka stranka (HRSS) Stjepana
Radića i crnogorski federalisti (1923-1929)* 69
4. Adnan Velagić, *Obnova i društveni razvoj Hercegovine od 1945. do 1952. godine* 97
5. Tomislav Išek, *Koncepcije osnivača i lidera H(P-R)SS prema teritoriju
i narodima Bosne i Hercegovine* 119
6. Iljas Hadžibegović, *Socijalna struktura Slovenaca u Bosni i Hercegovini
od sredine 19. stoljeća do 1992. godine*..... 135

HISTORIJSKA GRAĐA

1. Mina Kujović, *Prepiska iz 1941. i 1942. godine o uređenju i radu dotrajale
i u ratu oštećene Isa-begove banje u Sarajevu*..... 181

IZLAGANJA SA NAUČNIH SKUPOVA

1. Edin Radušić, *Stav Islamske zajednice prema raspadu Jugoslavije*193
2. Ibrahim Karabegović, *Doprinos dr. Vere Kržišnik-Bukić istraživanju
Cazinske bune 1950. godine*203

PRIKAZI

1. Robert J. Donia, *Sarajevo : biografija grada* (naslov originala *Sarajevo : A Biography*).
Prijevod s engleskog Daniela Valenta. Sarajevo: Institut za istoriju, 2006,
462 str. (Sabina Veladžić) **211**
2. Pejo Ćošković, *Crkva bosanska u XV. stoljeću*, Sarajevo: Institut za istoriju, 2005,
560 str. (Amir Kliko) **217**
3. Borislav Grgin, *Rumunjske zemlje u srednjem i ranom novom vijeku*, Zagreb:
FF press, 2006, 108 str. (Željko Karaula) **221**
4. Vesna Miović, *Dubrovačka republika u spisima osmanskih sultana*, Dubrovnik:
Državni arhiv u Dubrovniku, 2005, 444 str. (Hana Younis) **226**
5. Hrvoje Petrić, *Koprivnica u 17. stoljeću. Okoliš, demografske, društvene
i gospodarske promjene u pograničnom gradu*, Samobor: 2005, 346 str.
(Boro Bronza) **228**
6. Muhidin Džanko, *Safvet-beg Bašagić-Redžepašić (Mirza Safvet: Vitez pera i mejdana).
Intelektualna povijest i ideologijska upotreba djela*. Sarajevo: Sarajevo
Publishing, 2006, 279 str. (Husnija Kamberović) **232**
7. Jiří Kuděla, Branka Dimitrijević, Ivo Vacik, *Arhitekt Karel Pařík: Čeh koji je gradio
evropsko Sarajevo*, Ambasada Češke Republike u Bosni i Hercegovini,
Muzej Sarajeva, 2007. (Adin Ljuca) **234**
8. Božica Mladenović, *Porodica u Srbiji u prvom svetskom ratu*. Beograd: Istorijski
institut, Posebna izdanja, knjiga 51, Beograd, 2006, 220 str. (Hana Younis) .. **238**
9. Harun Crnovršanin i Nuro Sadiković, *Dr. Mehmed Spaho. Državnik i borac za BiH*.
Frankfurt na Majni: Sandžačka riječ, 2007, 541 str. (Husnija Kamberović) .. **241**
10. Zdenko Radelić, *Hrvatska u Jugoslaviji 1945-1991. od zajedništva do razlaza*, Hrvatski
institut za povijest, Zagreb: Školska knjiga, 2006, 701 str. (Vera Katz)..... **244**
11. Nedat Sulejmanpašić, *Od Sarajeva do Bleiburga i povratak, ratni dnevnik. 28.12.1944.
– 11.6.1945*. Zagreb : Medžlis Islamske zajednice, 2006, 143 str.
(Aida Ličina) **247**
12. Muharem Kreso, *Nacističko “konačno rješenje” jevrejskog pitanja u okupiranim
zemljama zapadnog Balkana od 1941. do 1945*. Sarajevo: Institut za
istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava. 2006,
193 str. (Zilha Mastalić)..... **250**
13. Rasim Muratović, *Holokaust nad Jevrejima i genocid nad Bošnjacima*. Sarajevo:
Institut za istraživanje zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava,
2007, 276 str. (Merisa Karović) **253**

14. Marko Oršolić, *Zlodusima nasuprot. Religija i nacionalsocijalizam*. Rijeka/Sarajevo: Adamić/Imic, 2006, 166 str. (Tomislav Išek)**257**
15. Denis Bećirović: *Informbiro i sjeveroistočna Bosna. Odjeci i posljedice sukoba KPJ – Informbiro (1948-1953)*, Tuzla, 2005, 249 str. (Amir Duranović).....**259**
16. Vjekoslav Perica, *Balkanski idoli. Religija i nacionalizam u jugoslovenskim državama / naslov originala Balkans Idols. Religion and Nationalism in Yugoslav States*, Oxford University Pres, (prijevod s engleskog: Slobodanka Glišić i Slavica Miletić. Beograd: Biblioteka XX vek, 2006, I dio 284 str., II dio 284 str. (Boris Pupiće)**264**
17. Munevera Hadžišehović, *Muslimanka u Titovoj Jugoslaviji*. Tuzla: Bosanska riječ, 2006, 469 str. (Amra Čusto).....**268**
18. Raif Dizdarević, *Vrijeme koje se pamti: Dogadaji i ličnosti*. Sarajevo: Rabić, 2006, 472 str. (Dženita Sarač)**272**
19. Peter Binzberger (ur), *Spomen obeležja Nemaca – KIKINDA*. München: Danauschwäbisches Archiv, 2005, 305 str. (Vera Katz)**275**
20. *Slovenska novejša zgodovina 1-2. Od programa Zedinjena Slovenija do mednarodnega priznanja Republike Slovenije 1848 – 1992*, Ljubljana: Inštitut za novejšo zgodovino i Mladinska knjiga, 2005, str. 1509 (Aida Škoro-Babić).....**277**
21. *Vijećanje bošnjačkih prvaka u Tuzli 1831. godine. Zbornik radova sa naučnog skupa "Značaj Pokreta Husein-kapetana Gradašćevića u borbi za autonomiju Bosne i Hercegovine"*. Gradačac: BZK Preporod, 2007, 198 str. (Husnija Kamberović).....**284**
22. Xavier Bougarel, Elissa Helms and Ger Duijizings (eds.): *The New Bosnian Mosaic, Identities, Memories and Moral Claims in a Post-War Society*. Hampshire, Burlington: Ashgate, 2007, 331+ XIX. (Admir Mulaosmanović)**286**
23. Zdenko Radelić, et al., *Stvaranje hrvatske države i Domovinski rat*. Zagreb: Hrvatski institut za povijest, Školska knjiga, 2006, 575 str. (Vera Katz)**289**
24. *Med Srednjo Evropo in Sredozemljem: Vojetov zbornik*, (uredil Sašo Jerše v sodelovanju z Darjo Mihelič in Petrom Štihom). Ljubljana : Založba ZRC, Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 2006, 749 str. (Emir O. Filipović)**293**
25. *Ekonomska i ekohistorija. Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša*, Volumen I, broj 1, Zagreb, srpanj 2005, 208 str. (Boro Bronza)**296**
26. *Kolonijalizam, imperijalizam ili nešto treće? Međunarodna konferencija "Austro-ugarska era u Bosni i Hercegovini - The Austro-Hungarian Era in Bosnia and Herzegovina"*, Sarajevo, 27-28. april 2007. (Edin Radušić).....**300**

<i>Indeks autora</i>	305
<i>Upute saradnicima</i>	307

RIJEČ REDAKCIJE

Ovaj broj časopisa u koncepcijskom smislu nije promijenjen u odnosu na posljednje brojeve časopisa. Počinjemo sa rubrikom *Članci i rasprave*, u okviru koje objavljujemo šest članaka (Esad Kurtović, *Prilog historiji vlaha Gleđevića*; Hana Younis, *Skice porodičnog života u Sarajevu u posljednjim decenijama osmanske vladavine*; Željko Karaula, *Hrvatska (republikanska) seljačka stranka (HRSS) Stjepana Radića i crnogorski federalisti (1923.-1929.)*; Adnan Velagić, *Obnova i društveni razvoj Hercegovine od 1945. do 1952. godine*; Tomislav Išek, *Koncepcije osnivača i lidera H(P-R)SS prema teritoriju i narodima Bosne i Hercegovine* i Iljas Hadžibegović, *Socijalna struktura Slovenaca u Bosni i Hercegovini od sredine 19. stoljeća do 1992. godine*). Radi se o člancima koji su isključivo pisani za ovaj časopis. Jedini izuzetak je članak profesora Hadžibegovića, koji je urađen prije nekoliko godina u okviru projekta “Slovinci na prostoru nekadašnje Jugoslavije van Slovenije”, koji je rađen u okviru Inštituta za nacionalna vprašanja iz Ljubljane. Voditelj projekta je bila dr. Vera Kržišnik-Bukić. Kompletna verzija će biti objavljena u posebnom zborniku, a mi ovdje, uz saglasnost dr. Vere Kržišnik-Bukić, objavljujemo znatno skraćenu verziju.

U rubrici *Historijska građa* Mina Kujović donosi nekoliko dokumenata iz 1941. i 1942. godine o uređenju i radu dotrajale i u ratu oštećene Isa-begove banje u Sarajevu. Ovi dokumenti ne govore samo o stanju Isa-begove banje u Sarajevu u vrijeme rata, nego se čine i veoma aktuelnim, s obzirom na stanje u kojem se danas nalazi ovaj objekt.

Zadržali smo i rubriku *Izlaganje sa naučnih skupova*. Ovdje objavljujemo jedno izlaganje Edina Radušića o stavu Islamske zajednice prema raspadu Jugoslavije, i izlaganje Ibrahima Karabegovića o radu Vere Kržišnik-Bukić na proučavanju Cazinske bune 1950. godine.

Kao i do sada, na kraju je rubrika *Prikazi*. I ovoga puta objavljujemo niz prikaza, od kojih mnoge pišu mladi historičari, studenti na dodiplomskom ili postdiplomskom studiju. Time želimo doprinijeti razvoju interesa kod mladih generacija za proučavanje prošlosti. Naravno, ponovo ističemo da autori priloga odgovaraju za naučna gledišta, koja nisu uvijek odraz mišljenja Redakcije časopisa.